



Grundläggande granskning 2019 av Scenkonst Västernorrland AB

Revisionsrapport

Sammanfattning

På uppdrag av lekmannarevisorerna i Scenkonst Västernorrland AB har revisionskontoret i Region Västernorrland genomfört en granskning av bolaget år 2019.

Syftet har varit att, utifrån en grundläggande insats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningen syftar till att ge lekmannarevisorerna ett grundläggande underlag inför de uttalanden som ska göras i den årliga granskningsrapporten.

Vi bedömer sammanfattningsvis att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Vår bedömning är att styrelsen har antagit ändamålsenliga styrdokument för verksamhets- och ekonomistyrning och att det i huvudsak finns en fungerande uppföljning av budget och verksamhetsmål samt att nödvändiga beslut tagits för att åtgärda avvikelser.

Vi har tagit del av bolagets rapportering utifrån ägarnas mål. Målen är endast delvis konkretiserade. Som vi bedömer det finns det inget i rapporteringen som tyder på att målsättningarna inte har varit styrande för verksamheten. De två konkretiserade målen kan vi på ett tydligt sätt se att de har uppnåtts.

Vi har i granskningen noterat att mål för bolagets verksamhet har utarbetats av ledningen och att styrelsen har beslutat att lägga informationen till handlingarna. Det bör noteras att enligt styrelsens arbetsordning så ska styrelsen fastställa målsättningarna.

Verksamhetens karaktär med beroendet av statlig medfinansiering innebär även fortsättningsvis en osäkerhet om förutsättningarna på längre sikt. Det är därför väsentligt att bolaget fortsätter följa och ha en dialog med ägarna kring utvecklingen.

I rapportens respektive avsnitt framgår några övriga bedömningar och rekommendationer utifrån iakttagelser vid granskningen, varav de främsta framgår nedan.

Rekommendationer

- Enligt vår bedömning är det väsentligt att styrelsen har behandlat uppföljning av den interna kontrollplanen innan den rapporteras till ägarna. Vi rekommenderar följaktligen en översyn av berörd skrivning i *årsplanen* för att säkerställa relevans och aktualitet samt att beslutad årsplan efterlevs.
- Vi rekommenderar att styrelsen fastställer bolagets målsättningar i enlighet med arbetsordningen för styrelsen.

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Syfte, revisionsfråga och avgränsning	4
3	Revisionskriterier	4
4	Metod.....	4
5	Resultat av granskningen.....	5
5.1	Ägardirektiv	5
5.2	Verksamhets- och ekonomistyrning	5
5.3	Uppföljning	7
5.4	Ekonomi.....	8
5.5	Verksamhetsmål	9
5.6	Internkontrollplan	11
5.7	Åtgärder till följd av föregående års granskning	12
6	Revisionell bedömning	13

1 Bakgrund

På uppdrag av lekmannarevisorerna i Scenkonst Västernorrland AB har revisionskontoret i Region Västernorrland gjort en grundläggande granskning av bolaget år 2019.

2 Syfte, revisionsfråga och avgränsning

Syftet är att, utifrån en grundläggande insats, bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Vi har inom denna ram granskat följande:

- om det finns aktuella ägardirektiv,
- om det finns en verksamhetsplan med mål som är med ägardirektiven överensstämmande,
- om det finns en budget finns som är kopplad till verksamhetsplanen,
- om det finns en fungerande uppföljning av budget och verksamhetsmål samt att nödvändiga beslut tas vid befarade väsentliga avvikelser,
- om ekonomin är tillfredsställande,
- om om verksamhetsmålen uppfylls på ett tillfredsställande sätt,
- om det finns en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys samt om planen följs upp.
- om åtgärder har vidtagits utifrån föregående års granskning (lekmannarevision).

3 Revisionskriterier

Revisionskriterier avser de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar. I denna granskning utgörs de främsta revisionskriterierna av styrdokument såsom bolagsordning, ägardirektiv samt budget och verksamhetsplan.

4 Metod

Granskningen har genomförts genom dokumentstudier och intervjuer.

Granskningen har kvalitetssäkrats i enlighet med de rutiner som tillämpas vid Region Västernorrlands revisionskontor. Granskningsrapporten har överlämnats till bolagets VD och Controller för kontroll av saklighet.

5 Resultat av granskningen

5.1 Ägardirektiv

Med anledning av att bolagsordningen sällan är uttömmande när det gäller att avgöra hur ändamålet skall förverkligas i bolagets verksamhet bör enligt Sveriges Kommuner och Regioner, SKR (Tidigare SKL), *ägardirektiv* upprättas som utvecklar hur ändamålet med verksamheten skall uppnås.¹

Ägarna² har beslutat om ägardirektiv för 2019-2022³. Ägardirektivet behandlades av ordinarie bolagsstämma i Scenkonst Västernorrland AB 2019-06-25 § 13.

Direktivet omfattar och reglerar bolagets förhållande till ägarna, ägarnas intentioner med bolaget genom att ange verksamhetens inriktning och mål, bolagets rapporteringsskyldighet samt finansiering.

Vi har noterat att det under året beslutade nya ägardirektivet har genomgått vissa redaktionella förändringar. Några förändringar och omformuleringar finns också beträffande angivna mål för verksamheten, framförallt inom kategorin ”Utvecklingsmålet”.

I samband med lekmanrevisionens möte med bolaget 2020-02-21 framkom att ledningsgruppen har tagit fram en handlingsplan avseende de nya uppdragen i ägardirektivet. Bland annat omfattar handlingsplanen kartläggning, utvecklingsbehov och delaktiviteter för att uppnå målen. Det framkom vidare att det nya ägardirektivet innebär ett utökad uppdrag för verksamheten vilket inte har åtföljts av ett utökad resurstillskott.

Kommentar

Vi har i vår granskning kunnat konstatera att bolagsstämman har beslutat om aktuella ägardirektiv.

Målen i ägardirektivet är endast delvis konkretiserade.

5.2 Verksamhets- och ekonomistyrning

Styrelsen beslutade per 2019-06-25 § 57 att fastställa en reviderad årsplan för 2019.

Styrelsen beslutade 2018-12-10 § 87 om en verksamhetsplan för 2019. Verksamhetsplanen innefattar produktioner inom dans, film, musik och teater och konstnärlig utveckling och kvalitet. Vidare innefattar planen ett främjande arbete riktat mot arrangörer, skolelever, amatörer och det fria kulturlivet med flera, fokusår i vänkommun samt främjande av ungas eget skapande. Enligt planen ska verksamhets- och kompetensutveckling samt främjande friskvårdsarbete bedrivas för att stärka bolaget som en attraktiv arbetsgivare. Under året kommer fokus ligga på

¹ Sveriges Kommuner och Landsting ”Principer för styrning av kommun och landstingsägda bolag” s. 6

² Sundsvalls kommun respektive Region Västernorrland

³ Besluten tagna i Regionfullmäktige 2019-06-19—20 § 135 och i Sundsvalls kommunfullmäktige 2019-05-27 § 123.

positivt medarbetarskap. Inom hållbarhetsområdet ska enligt planen en långsiktig hållbarhet arbetas in i alla delar av verksamheten. Bland annat ska produktioner, projekt och personalstyrkan spegla mångfalden i samhället.

Styrelsen beslutade om budget för 2019 vid sammanträdet 2018-12-10 § 86. Budgeten för 2019 uppgick till -0,4 mnkr. I samband med lekmannarevisionens möte med bolaget 2020-02-21 framkom att minusbudgeten var förankrad i ägarsamråd. Enligt ägardirektivet tillskjuter ägarna årligen anslagsmedel genom särskild överenskommelse. Fördelning av ägarnas anslag är: Region Västernorrland 60 % och Sundsvalls kommun 40 %⁴.

Av budgeterade intäkter på totalt 120,4 mnkr uppgår anslag och statsbidrag till 106,6 mnkr, medan övriga intäkter beräknas ge ca 13,8 mnkr.

Av budgeten framgår beräknade kostnader för den konstnärliga verksamheten: dans 20,8 mnkr, film 9,5 mnkr, musik 35,3 mnkr och teater 29,0 mnkr. Därtill budgeteras 26,1 mnkr för gemensamma verksamheter. Att den samlade budgeten är underbalanserad med 0,4 mnkr, ska ses mot bakgrund av tidigare upparbetat överskott.

Styrelsen beslutade 2019-02-14 § 11 om att uppdra till VD att omarbeta budgeten till kommande styrelsemöte. Bakgrunden var att i budgeten för 2019, som fastställdes på styrelsemötet 2018-12-10, hade bolaget räknat med en 2 % uppräknings från staten och ägarna. De fastställda anslagen blev 2 % från ägarna och 1 % från staten.

I protokoll 2019-03-26 § 23 framgår under ärendet ”Budget 2019, reviderad” att budgeten hade justerats enligt styrelsens direktiv från 2019-02-14 vilket resulterade i ett resultat på -766 tkr för 2019. Styrelsen beslutade att fastställa den reviderade budgeten för 2019.

Kommentar

Styrelsen har antagit årsplan, verksamhetsplan och budget för år 2019. Vår bedömning är att styrelsen har antagit ändamålsenliga styrdokument för verksamhets- och ekonomistyrning.

Det kan noteras att budget och verksamhetsplan, precis som föregående år, har fastställts kort in på övergången till gällande budgetår, vilket innebär en kort förberedelse för verkställandet. Revidering har vidare skett av budget under innevarande verksamhetsår. Att budgeten har reviderats bedömer vi som rimligt eftersom det gäller anpassning till villkor som fastställts för statligt anslag. I förekommande fall är det enligt vår bedömning viktigt att bolaget säkerställer att verksamheterna informeras och vidtar åtgärder i tillräcklig omfattning, för anpassning till den ändrade ekonomiska planeringen. Det finns goda förutsättningar för att detta sker utifrån bolagets rutiner för uppföljning med verksamheterna, se avsnitt 5.3.

Utifrån en översiktlig genomgång bedömer vi att verksamhetsplanens mål överensstämmer med innehållet i ägardirektiv.

⁴ Aktieägaravtal 2016-10-13 punkt 9 Finansiering

5.3 Uppföljning

Enligt den av styrelsen beslutade årsplanen⁵ och styrelsemötesordningen⁶ ska delårsbokslut upprättas för tertial 1 och 2. Planeringen innehåller också tidpunkter för styrelsens behandling av årsredovisning samt uppföljning intern kontroll. Vi har noterat att av de fastställda preliminära datumen för styrelsemöten framgår att årsredovisning och intern kontroll ska behandlas på mötet *i februari 2020*. Samtidigt framgår av beslutad årsplan att styrelsen *senast i december* ska rapportera till ägarna om ”resultat från uppföljningen och utvärderingen av den interna kontrollen”. Vi har inte noterat att någon sådan rapportering eller uppföljning har skett utifrån styrelseprotokollet i december 2019.

Vi har inom ramen för vår granskning tagit del av de delårsrapporter och den årsredovisning som tillställts styrelsen med inriktning mot bolagets ekonomi. Styrelsen har därutöver, i delårsrapportering, årsredovisning och vid styrelsesammanträden fått verksamhetsredovisningar som bland annat har sin grund i de förutsättningar som gäller för erhållande av statsbidrag från Statens kulturråd⁷. Kvalitativa redovisningar omfattar bl.a. information om dans-, teater-, film- och musikverksamheten, Scenkonstbiennalen, verksamhet och värdegrund 2019, kommunikation och marknad, deltagande och jämställdhet, barn och unga, interregionala samarbeten, tema hållbarhet 2019, personalläget, internationellt utbyte, nationella minoriteter lokaler, utbildningsdagar, ägarforum och samverkan av olika slag. Delårsrapporterna och årsredovisningen innehåller kvantitativa uppföljningar som omfattar exempelvis antal föreställningar eller aktiviteter samt programaktiviteter inom respektive kulturområde.

I delårsrapport för januari-april 2019 framgår att alla mål redovisas två gånger per år, vid delårsrapport 08-31 och i årsredovisningen. I delårsrapport 2019-08-31 har vi noterat att de målområden som ingår i ägardirektivet - Produktion, Förmedling, Främjande och Utveckling - rapporteras för dans, film och teater. I avsnittet för musik framgår dock enbart rapportering för målen produktion, förmedling och främjande, dvs. utvecklingsmålet redovisas inte. I samband med saklighetsgranskning av revisionsrapporten uppgavs att bolagets målområden anses omfatta bolaget som helhet och att alla verksamheter därmed inte behöver omfattas av varje enskilt mål.

Information från VD är därutöver återkommande rapportering vid styrelsesammanträden.

Bolaget beslutade 2019-06-25 § 56 om att tertialrapport ska vara ägarna och styrelse tillhanda senast tio arbetsdagar efter bokslutsdag. Beträffande ägarna sammanfaller detta med beslutad årsplan.

Bolaget har rutiner för uppföljning som har beskrivits enligt följande: VD har veckovisa möten tillsammans med respektive verksamhetschef där bland annat budget, ekonomi och verksamhetsmål följs upp. En större uppföljning inklusive prognos

⁵ 2019-06-25 § 57

⁶ 2019-06-25 § 53

⁷ Kulturrådets riktlinjer för uppföljning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. beslutade av Kulturrådets styrelse den 23 januari 2020 (Adm 2020/4) och gäller tills vidare.

för resterande del av året görs per tertial och dokumenteras skriftligt i tertialrapporter till ägarna. Vid dessa tillfällen har även VD och Controller möten tillsammans med respektive verksamhet för att följa upp ekonomin. Året avslutas med en årsredovisning där varje mål redovisas i förvaltningsberättelsen. Statistik rapporteras vidare till ägarna två gånger per år⁸.

Kommentar

Vår bedömning är att det i huvudsak finns en fungerande uppföljning av budget och verksamhetsmål samt att nödvändiga beslut tas vid befarade väsentliga avvikelser (se avsnitt om Internkontrollplan).

Vi har noterat att styrelsen enligt beslutad årsplan senast i december ska rapportera till ägarna om ”resultat från uppföljningen och utvärderingen av den interna kontrollen”. Vi har utifrån styrelseprotokoll inte kunnat verifiera att en sådan uppföljning och rapportering har skett i december 2019, däremot har uppföljning av Intern kontroll 2019 behandlats på styrelsemötet 2020-02-21, vid samma sammanträde som fastställande av årsredovisningen har skett. Enligt vår bedömning är det väsentligt att styrelsen har behandlat uppföljning av den interna kontrollplanen innan den rapporteras till ägarna. Vi rekommenderar följaktligen en översyn av årsplanen för att säkerställa relevans och aktualitet samt att beslutad årsplan efterlevs.

5.4 Ekonomi

2019-05-20 § 37 delgavs styrelsen information om ”Ekonomisk rapport tertial 1, 2019”. Bolaget visade ett resultat om - 2 474 tkr (budget -255 tkr) fördelat på verksamheterna. I ärendet framgår att det negativa resultatet berodde på att verksamheterna var mitt i produktion. Prognosen enligt styrelsen var dock att bolaget skulle komma att hålla sin budget på helår. Ärendet behandlades igen 2019-06-18 § 45 vari det framgick att information enligt MBL § 11 gjordes 2019-06-17 och styrelsen beslutade att godkänna den ekonomiska rapporten för tertial 1 2019.

2019-10-08 § 69 beslutade styrelsen att godkänna ”Ekonomisk rapport, tertial 2”. Bolagets resultat uppgick till 1 477 tkr per 20190831 jämfört med budget -511 tkr. Det positiva resultatet berodde främst på att anslagen fördelas per månad och endast en liten verksamhet hade skett under sommaren. Bolaget beräknade att prognosen per helår skulle bli något sämre än budgeterat, -993 tkr mot budget -766 tkr. I delårsrapporten framgår att förklaringen till prognosen var lägre produktionsintäkter än budgeterat.

Av bolagets årsredovisning 2019 framgår att det negativa resultatet *efter finansiella poster* för helåret 2019 uppgick till -1 mnkr vilket något översteg det budgeterade resultatet (-0,8 mnkr). Periodiseringsfonder löstes upp med 0,4 mnkr vid bokslutet, vilket innebar att *Årets resultat* uppgick till -0,6 mnkr (-0,4 mnkr föregående år).

Bolagets finansiella styrka, mätt i soliditet, uppgår enligt årsredovisning 2019 till 39 %, vilket är en förbättring med föregående år (34 %). Formerna för bolagets finansiering har i övrigt beskrivits i avsnitt 5.2.

⁸ Per sista augusti och sista december

Av årsredovisningen, fastställd vid sammanträde 2020-02-21, framgår att årets kassaflöde uppgår till -4 mnkr, vilket minskat de likvida medlen från 17,0 mnkr vid årets ingång till 13,0 mnkr 2019-12-31.

Av resultaträkningen för helåret 2019 framgår att bolagets rörelsekostnader för år 2019 uppgick till 129,2 mnkr, medan intäkterna stannade vid 128,3 mnkr. Det negativa rörelseresultatet uppgick således till - 1 mnkr, vilket kan jämföras med -0,4 mnkr för år 2018.

I samband med lekmannarevisionens möte med bolaget 2020-02-21 framkom att det finns en osäkerhet om ett statligt anslag förknippat med anställningskostnader för musiker kommer fortgå från år 2021. Vidare framkom att bolaget har behov av ökade resurser bland annat för att verkställa nya målsättningar i ägardirektivet.

Kommentar

Vi bedömer att bolagets ekonomi är tillfredställande med anledning av att bolagets ekonomiska resultat för år 2019 i huvudsak faller inom ramen för budgeten. Ett budgeterat underskott för verksamhetsåret bedöms vara rimligt eftersom det enligt uppgift avstämts med ägarna och att bolaget sedan tidigare har ett upparbetat överskott⁹. Bolagets ekonomi behandlas vidare löpande av styrelsen.

Verksamhetens karaktär med beroendet av statlig medfinansiering innebär även fortsättningsvis en osäkerhet om förutsättningarna på längre sikt. Det är väsentligt att bolaget fortsätter följa och ha en dialog med ägarna kring utvecklingen inklusive verkställandet av ägardirektiven.

5.5 Verksamhetsmål

Av styrelsens arbetsordning¹⁰ framgår att styrelsen ska fastställa målsättningar, väsentliga policyer och strategiska planer för bolaget. Enligt ägardirektivet ska bolaget uppfylla villkoren från Statens kulturråd som följer med statsbidraget till regional kulturverksamhet. Härmed inbegrips en statlig målstyrning. Därutöver ska bolaget arbeta utifrån gällande regional kulturplan för Västernorrland samt Sundsvalls kommuns kulturpolitiska strategi. Vidare ska bolaget verka för att bidra till relevanta mål i det regionala kulturarvsprogrammet för Västernorrland.

För 2019 har ledningen utarbetat fem kvantitativa mål för verksamheten och två mål inom HR, vilka är likvärdiga med målen för 2018. Målen har redovisats för styrelsen¹¹ som beslutade att lägga informationen till handlingarna.

Av årsredovisningen framgår att de kvantitativa publikmålen uppnås med marginal inom film, medan dans, teater och musik inte når sina publikmål. På totalnivån uppvisades publik om 97 510 personer vilket inte uppnår målet om 99 500 stycken. Beträffande delmålet om publikandelen barn och unga uppnås detta dock med god marginal, utfall 46 752 jämfört med målet 45 300. Vid lekmannarevisionens möte med bolaget 2020-02-21 framkom att Norrdans har avvecklat sin fritidsverksamhet

⁹ Vid 2019 års utgång uppgår fritt eget kapital till 3,6 mnkr

¹⁰ Bolaget beslutade 2019-06-25 § 54 om att fastställa arbetsordning för styrelsen, enligt arbetsordningen för 2018

¹¹ Styrelseprotokoll 2019-02-14 § 13

med dans i Härnösand under hösten 2019, utifrån att fritidsuppdraget har bedömts vara kommunens genom kulturskolan. Avvecklingen kommer enligt bolaget att märkas i statistiken genom lägre antal aktiviteter och deltagare. Totala antalet aktiviteter 2019 (1950 stycken) uppnår målet med 50 stycken i marginal.

Målet om minst 40 % föreställningar utanför ordinarie hemmascen uppnås för alla verksamhetsgrenar, totalt har 65 % (fg år 73 %) genomförts utanför ordinarie hemmascen. Likaså uppnås målet om att minst 50 % av aktiviteterna ska rikta sig till barn och unga på totalnivå med 67 %. Dock uppnås inte målet inom teater där andelen uppgår till 47 %. Föreställningar har genomförts i länets samtliga kommuner vilket innebär måluppfyllelse. Det rapporterade resultatet från medarbetarenkäten anger 67 % (fg år 77 %) motiverade medarbetare, vilket understiger målsättningen med tre procentenheter. Vid lekmannarevisionens möte med bolaget 2020-02-21 framkom att om de två kategorierna nöjda och motiverade medarbetare slås ihop når bolaget 88 procent. Bolaget fortsätter dock att arbeta för att nå målet. Sjukfrånvaron var 3,67 % (fg år 1,6 %) i jämförelse med målet om högst 4 %.

Vi har även tagit del av bolagets rapportering i årsredovisningen utifrån ägarnas mål. Som vi angett i avsnitt 5.1 är målen endast delvis konkretiserade. Som vi bedömer det finns det inget i rapporteringen som tyder på att målsättningarna inte har varit styrande för verksamheten. De två¹² konkretiserade målen kan vi på ett tydligt sätt se att de har uppnåtts.

Kommentar

Vi har i granskningen noterat att mål för bolagets verksamhet har utarbetats av ledningen och att styrelsen har beslutat att lägga informationen till handlingarna. Det bör noteras att enligt styrelsens arbetsordning så ska styrelsen fastställa målsättningarna. Måluppfyllelsen är dock god. Vi bedömer att verksamhetsmålen och mål inom HR har uppfyllts på ett tillfredsställande sätt. Utifrån den måluppfyllelse som har försämrats i jämförelse med föregående år, exempelvis beträffande personalmål, är det av vikt att orsaker analyseras och att åtgärder övervägs i syfte att vända utvecklingen.

Vi har inte bedömt om bolaget har uppnått de mål som är kopplade till regional kulturplan, Sundsvalls kommuns kulturpolitiska strategi, det regionala kulturarvsprogrammet och villkor från Statens kulturråd för statsbidrag. Det är enligt vår bedömning väsentligt att bolaget har rutiner för att fortlöpande säkerställa efterlevnaden av ovan nämnd reglering, i syfte att uppfylla ägardirektivet samt villkor för finansieringen.

¹² ”Minst 40 % av bolagets föreställningar och konserter ska ske utanför bolagets ordinarie scener i Sundsvall och Härnösand” och ”Minst 50 % av bolagets aktiviteter ska rikta sig till barn och ungdom”

5.6 Internkontrollplan

I grundläggande granskning för 2018 konstaterades att styrelsen tillsammans med bolagets ledningsgrupp hade arbetat fram en riskanalys¹³ med ett stort antal riskområden inom arbetsmiljö, ekonomi, administration och verksamhet/produktion. Vidare hade styrelsen beslutat¹⁴ om plan för intern kontroll för 2018 som angav vilka särskilda moment som skulle återrapporteras.

Uppföljning av internkontroll 2018 redovisades endast delvis (en av tre punkter) vid det sammanträde¹⁵ där styrelsen behandlade årsrapport och årsredovisning. Styrelsen beslutade att övriga två punkter som utförts inom ramen för intern kontroll 2018 skulle avrapporteras vid nästkommande styrelsemöte, vilket skedde 2019-03-26 § 24. Hanteringen medförde att bolaget i den grundläggande granskningen för 2018 rekommenderades att tillse att beslutad internkontrollplan avrapporterades senast i samband med årsredovisningen.

2019-03-26 § 25 beslutade styrelsen om ”Internkontroll 2019”. Beslutet innebar att tre¹⁶ punkter från bolagets internkontrollplan 2018-2019 särskilt skulle granskas under 2019. I samband med lekmannarevisionens möte med bolaget 2020-02-21 framkom att Internkontrollplan för 2019 beslutades med grund i den riskanalys som bolaget genomförde inför 2018, vilken hade bedömts vara av fortsatt aktualitet inför 2019.

En uppföljning av den interna kontrollen 2019 ägde rum på styrelsemöte 2020-02-21, där även styrelsen behandlade Bokslut 2019 som en punkt. Kontrollområdet ”Licenser, ekonomi, personalsystem” uppvisade tillfredställande resultat. Inom området ”Inköp och upphandling” bedömde bolaget i sin uppföljning att rutinerna fungerade men behövde utvecklas. Vid lekmannarevisionens möte med bolaget 2020-02-21 framkom att bolaget har tagit fram riktlinjer för ändamålet. För området Resepolicy konstaterade bolaget vid sin kontroll att dokumenterade rutinbeskrivningar saknades. Vid lekmannarevisionens möte med bolaget 2020-02-21 framfördes att en resepolicy har tagits fram som ska föreslås styrelsen.

Övriga väsentliga styrdokument

Vi har noterat att styrelsen under året har gjort en årlig översyn av och fastställt Arbetsordning för styrelsen¹⁷, Instruktion för verkställande direktören¹⁸ och Årsplan 2019¹⁹.

Kommentar

Vi bedömer att det finns en beslutad internkontrollplan som är baserad på en riskanalys samt att planen har följts upp och avrapporterats i samband med årsredovisningen, vilket är tillfredställande.

¹³ 2018-02-16, § 9

¹⁴ 2018-03-27, §§ 21, 22

¹⁵ 2019-02-14 § 9

¹⁶ 9. Licenser, ekonomi, personalsystem, 17. Inköp och upphandling, 20. Resepolicy

¹⁷ Styrelseprotokoll 2019-06-25 § 54

¹⁸ Styrelseprotokoll 2019-06-25 § 55

¹⁹ Styrelseprotokoll 2019-06-25 § 57

Enligt vår bedömning har bolaget vidtagit adekvata åtgärder kopplat till de kontrollområden som har uppvisat ett bristande resultat vid uppföljningen.

Styrelsen har i övrigt gjort en årlig översyn av väsentliga styrdokument under året.

5.7 Åtgärder till följd av föregående års granskning

Styrelsen behandlade revisionsrapporten avseende grundläggande granskning 2018 vid sammanträde 2019-05-20 § 38. Styrelsen beslutade att utifrån synpunkter som framkommit från styrelsen uppdra till VD att formulera ett svar på skrivelsen. I det skriftliga svar som bolaget avgav 2019-06-25 framgår förslag på åtgärder enligt nedan.

Intern kontroll

Vad gäller internkontroll som endast delvis hade fastställts i tid för årsredovisning för 2018, angav bolaget att nästa års (2019) internkontroll skulle fastställas inom korrekt tidsram. Vi har verifierat att så är fallet genom styrelsens behandling av samtliga kontrollmoment i intern kontrollplan i anslutning till bokslut 2019 på sammanträdet 2020-02-21.

Bolagsordning

Den gällande bolagsordningen kvarstår från tidigare år och är daterad 2016-10-13²⁰. Därmed kvarstår bedömningen från den grundläggande granskningen 2018 om att bolagsordningen med fördel kunde få en redaktionell översyn mot bakgrund av att begreppet landsting förekommer.

Vidare framkom i tidigare granskning att vi inte uppfattade att bolagets verksamhet omfattas av den utvidgade kompetensen enligt bestämmelser som anges i ”Lag om vissa kommunala befogenheter”, SFS 2009:47. Vi ställde oss följaktligen frågande till bolagsordningens lydelse kopplat till de kommunala befogenheterna ”Bolaget äger endast göra avsteg från nämnda principer i den utsträckning författningsreglerade undantag så medger.”

Revisorerna önskade, i den missivskrivelse som lämnades i samband med revisionsrapporten 2017, styrelsens synpunkter på kommentarer i 2016 års revisionsrapport angående bolagsordningens bestämmelser om att verksamheten ska bedrivas enligt samma regler som gäller för ”strikt kommunal regi”. I det svar som styrelsen avgav 2018-05-18 framfördes inte några synpunkter på bolagsordningen. Önskemålet om bolagets synpunkter i frågan framfördes återigen i revisionsrapporten 2018. I bolagets svar på lekmanrevisorernas granskning 2018 framgår att revisionens synpunkter på bolagsordningen är framförda på Ägarforum den 10 april (2019), varvid deltagarna överenskom att inför nästa Ägarforum gå igenom bolagsordning och relaterade dokument med syfte att reflektera detta.

Enligt vad som framkom vid lekmanrevisionens möte med bolaget 2020-02-21 har bolaget lyft frågan om bolagsordningen på Ägarforum två gånger. Bolagsordningen anger att bolaget faller under samma begränsande villkor som skulle ha gällt

²⁰ I grundläggande granskning 2018 av bolaget framgick att den fastställdes vid extra bolagsstämma 2017-03-01.

om verksamheten istället hade utförts i strikt kommunal regi. Bland annat ska bolaget säkerställa att det agerar inom ramen för den kommunala kompetensen. Vid mötet lyftes lokaliseringsprincipen som ett exempel som behöver beaktas (kommuner och regioner får själva ha hand om angelägenheter av allmänt intresse som har anknytning till kommunens eller regionens område eller deras medlemmar). Det framfördes emellertid att ägardirektivet anger att bolaget ”aktivt ska samverka med andra regioner, organisationer och kulturinstitutioner såväl nationellt som internationellt”, vilket VD anser ger stöd för att arrangemang anordnas både utomlans och utomlands.

Styrelsens eget arbete

Revisionen rekommenderade att styrelsens utvärdering av sitt arbete dokumenteras. I bolagets svar framgår att bolaget avser att styrelsens eget arbete framöver kommer att följas upp och dokumenteras. Vi har verifierat att styrelsens genomförda utvärdering för 2019 behandlades vid sammanträde 2020-02-21. Materialet finns sammanställt och bilagt i dokumenterad form.

Kommentar

Vår bedömning är att åtgärder har vidtagits utifrån föregående års granskning (lekmanrevision) i tillfredställande omfattning.

Bedömningen kvarstår från tidigare år om att bolagsordningen med fördel kan få en redaktionell översyn mot bakgrund av att begreppet landsting förekommer.

6 Revisionell bedömning

Vår sammanfattande bedömning, utifrån en grundläggande insats, är att verksamheten har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. Bedömningen grundas på följande iakttagelser;

Finns det aktuella ägardirektiv?

Vi har i vår granskning konstaterat att bolagsstämman har beslutat om aktuella ägardirektiv.

Finns en verksamhetsplan med mål som är med ägardirektiven överensstämmande? Finns det en budget som är kopplad till verksamhetsplanen?

Det finns en beslutad verksamhetsplan med mål som, utifrån en översiktlig genomgång, är överensstämmande med innehållet i ägardirektiv. Styrelsen har vidare beslutat om en budget för 2019.

Vår bedömning är att styrelsen har antagit ändamålsenliga styrdokument för verksamhets- och ekonomistyrning. Styrdokumenterna har dock fastställts i nära anslutning till övergången till gällande budgetår, vilket innebär en kort förberedelsestid för verkställandet. Revidering har skett av budget under innevarande år, vilket bedöms rimligt eftersom det gäller anpassning till besked om statligt anslag. I förekommande fall är det enligt vår bedömning viktigt att bolaget säkerställer att verksamheterna informeras och vidtar åtgärder i tillräcklig omfattning, för anpassning till

den ändrade ekonomiska planeringen. Det finns goda förutsättningar för att detta sker utifrån bolagets rutiner för uppföljning med verksamheterna.

Finns en fungerande uppföljning av budget och verksamhetsmål? Tas nödvändiga beslut vid befarade väsentliga avvikelser?

Vår bedömning är att det i huvudsak finns en fungerande uppföljning av budget och verksamhetsmål samt att nödvändiga beslut tas vid befarade väsentliga avvikelser.

Vi har noterat att styrelsen enligt beslutad årsplan senast i december ska rapportera till ägarna om ”resultat från uppföljningen och utvärderingen av den interna kontrollen”. Vi har utifrån styrelseprotokoll inte kunnat verifiera att en sådan uppföljning och rapportering har skett i december 2019, däremot har uppföljning av Intern kontroll 2019 behandlats på styrelsemötet 2020-02-21, vid samma sammanträde som fastställande av årsredovisningen har skett. Enligt vår bedömning är det väsentligt att styrelsen har behandlat uppföljning av den interna kontrollplanen innan den rapporteras till ägarna. Vi rekommenderar följaktligen en översyn av *årsplanen* för att säkerställa relevans och aktualitet samt att beslutad årsplan efterlevs.

Är ekonomin tillfredsställande?

Vi bedömer att bolagets ekonomi är tillfredsställande med anledning av att bolagets ekonomiska resultat för år 2019 i huvudsak faller inom ramen för budgeten. Ett budgeterat underskott för verksamhetsåret bedöms vara rimligt eftersom det enligt uppgift avstämts med ägarna och att bolaget sedan tidigare har ett upparbetat överskott²¹. Bolagets ekonomi behandlas vidare löpande av styrelsen.

Verksamhetens karaktär med beroendet av statlig medfinansiering innebär även fortsättningsvis en osäkerhet om förutsättningarna på längre sikt. Därför är det väsentligt att bolaget fortsätter följa och ha en dialog med ägarna kring utvecklingen.

Har verksamhetsmålen uppfyllts på ett tillfredsställande sätt?

Vi har tagit del av bolagets rapportering utifrån ägarnas mål. Målen är endast delvis konkretiserade. Som vi bedömer det finns det inget i rapporteringen som tyder på att målsättningarna inte har varit styrande för verksamheten. De två konkretiserade målen kan vi på ett tydligt sätt se att de har uppnåtts.

Vi har i granskningen noterat att mål för bolagets verksamhet har utarbetats av ledningen och att styrelsen har beslutat att lägga informationen till handlingarna. Det bör noteras att enligt styrelsens arbetsordning så ska styrelsen fastställa målsättningarna. Måluppfyllelsen är dock god. Vi bedömer att verksamhetsmålen och mål inom HR har uppfyllts på ett tillfredsställande sätt. Utifrån den måluppfyllelse som har försämrats i jämförelse med föregående år, exempelvis beträffande personalmål, är det av vikt att orsaker analyseras och att åtgärder övervägs i syfte att vända utvecklingen.

Vi har inte bedömt om bolaget har uppnått de mål som är kopplade till regional kulturplan, Sundsvalls kommuns kulturpolitiska strategi, det regionala kulturarvsprogrammet och villkor från Statens kulturråd för statsbidrag. Det är enligt vår bedömning väsentligt att bolaget har rutiner för att fortlöpande säkerställa efterlevnaden

²¹ Vid 2019 års utgång uppgår fritt eget kapital till 3,6 mnkr

av ovan nämnd reglering, i syfte att uppfylla ägardirektivet samt villkor för finansieringen.

Finns det en internkontrollplan som är baserad på en riskanalys och följs planen upp?

Vi bedömer att det finns en beslutad internkontrollplan som är baserad på en riskanalys samt att planen har följts upp och avrapporterats i samband med årsredovisningen, vilket är tillfredställande.

Enligt vår bedömning har bolaget vidtagit adekvata åtgärder kopplat till de kontrollområden som har uppvisat ett bristande resultat vid uppföljningen.

Har åtgärder vidtagits utifrån föregående års granskning (lekmannarevision)?

Vår bedömning är att åtgärder har vidtagits i tillfredställande omfattning utifrån föregående års granskning.

Anna Nordlöf
Certifierad kommunal revisor